

ПРОЈЕКТНИ МЕНАЏМЕНТ И ОПЕРАЦИЈЕ ВОЈСКЕ – Реч приређивача –

Истраживање у сфери наука одбране, које је везано за *Центар за истраживање наука одбране и менаџмента*, добило је пуну афирмацију реализовањем округлог стола на тему „Пројектни менаџмент и операције Војске“ у Војној академији 22. новембра 2012. године. Тиме је отпочео један веома значајан циклус истраживања на пољу наука одбране у склопу формираног Центра, чиме науке одбране добијају на својој афирмацији. Округли сто је произашао из пројекта који се реализује у оквиру Центра под називом „Рационализација процеса одлучивања применом стандардних оперативних процедура“, што употпуњује комплетан приступ решавања одбрамбене делатности.

Пројектни менаџмент чини основу функционисања војноорганизационих система, посебно у области креирања и извршавања дефинисаних мисија Војске, а нарочито операција као средства за остваривање циљева у којима се ангажују војноорганизациони системи. Кључно и централно питање у оквиру војног менаџмента, самим тим и пројектног менаџмента представља процес одлучивања, што је и било од суштинског значаја за решавање проблема одлучивању у оквиру приступа и трансформације Војске Србије.

Операције Војске су теоријски и практично још у сенци и теоријској измаглици и немају потпуно јасан и дефинисан концепт нити јединствен приступ дефинисању и разради ставова о суштинским питањима употребе Војске. Опредељујуће у приступу операцијама Војске представља управо концептуални однос као пројектни менаџмент, што у суштини и јесте. Има све фазе и елементе на којима је у основи базиран и пројектни менаџмент, па самим тим и операције Војске су суштински пројекат који је настао по свим процедурама и стандардима за реализовање одређених пројеката дизајнираних на пројектном менаџменту.

Повод за приступ операцијама Војске као пројектном менаџменту јесте њен начин планирања, организовања и реализовања, што у суштини је мотивисано и концептима и доктринарним ставовима о употреби Војске у целини. Сваки другачији приступ водио би у сумњиве констатације и ненаучне импликације које би имале последице за развој наука одбране, а посебно оператике као једне од научних дисциплина. Управо то су елементи које треба афирмисати и оператици омогућити развој и перспективу, посебно у сфери теоријског уобличавања и развоја метода и језика, укључујући и развој методологије наука одбране.

Развојем и теоријским уобличавањем оператике, развијаће се и операције које обједињују процес одлучивања као почетни и иницирајући сегмент извођењу операција. Обезбедиће се и праћење њеног тока у процесу реализације, што представља будући корак у развоју операција и образовању официра Војске Србије на највишим нивоима усавршавања. Такође је могуће решити и процес планирања који се може једноставно подвући у сегмент „пројектно оперативног планирања“ операција у остваривању дефинисаних мисија и тиме обезбедити рационално планирање у оквиру остваривања оперативних задатака.

Усвајање Упутства за оперативно планирање и рад команди у Војсци Србије, било је основа и иницијација за покретање пројекта на бази рационализације процеса одлучивања у војном менаџменту, а продукт тога управо представља и пројектни менаџмет за приступ операцијама Војске Србије. Дефинисање процедура у процесу одлучивања изискивало је и структурирање команди свих нивоа, али нису решена питања која треба да прате такав процес, посебно у техничком и комуникацијском смислу. То су проблеми који се управо кроз пројектни менаџмент манифестују и неопходно траже решавање таквих питања.

Пуковник
Др Самед Каровић